

Sitä lehteä en unohda koskaan

Onko se YK - vai onko se sittenkin Kemin kaupungintalo?

P. A. Manninen

Eräs käsikirjoittaja Alan Mooren ällistävimmistä (ja oikeastaan vähiten tunnetuista) saavutuksista on Image-yhtiön perustajiin kuuluneen Rob Liefeldin Supreme-sarjakuvan tohtorointi. Tästä aivan suorasta Teräsmies-kopiosta tuli Mooren käsissä koskettava rakkaudentunnustus supersankari-idean kaikille piirteille, höhlästä pönttöydestä jylhään myyttisyyteen.

Eräs Mooren Supreme-jaksoista on nimeltään New Jack City. Tarinan kulussa selviää, että supersankareiden kanssa pitkän päivätyön tehnyt Jack "The King" Kirby on kuolemansa jälkeen siirtynyt idea-avaruuteen, jossa hänen ei enää ole pakko jättäytyä luomistyössään ruumiillisten rajoitusten varaan. Hän ei enää tarvitse käsiä piirtämiseen, vaan valmiit ideat lentävät ulos suoraan hänen jättimäisestä päästään.

Vaikka Kirbyn (1917–1994) kuuluisien Marvel-sarjojen (Ihmenelöset, Hulk, ym.) kirjoittajaksi onkin merkitty Stan Lee, Lee vastasi (itse keksimäänsä Marvel-tyyliin) vain tekstistä. Jack Kirby piirsi kuvat ja keksi tarinan piirtäessään. Edes aikaisemmin saadut ideat eivät kahlinneet hänen luomistyötään, sillä parempia ajatuksia löytyi jatkuvasti. Kun Kirby myöhemmin tuotti sarjakuvia DC-yhtiölle, hänen tekstinsä oli tosin vailla Stan Leen pulppuilevaa hioutuneisuutta, mutta se ei vähentänyt paperille siirtyvien ideoiden voimaa.

Jack Kirbyn piirrostyyli loi pohjan koko Marvel-ilmaisulle. Se oli dynaamista ja täynnä liioiteltuja yksityiskohtia, hyökkääviä kuvakulmia ja kooltaan suorastaan kosmisia hahmoja. Ainoa kuvataiteilija ja tarinankertaja, johon Kirbyä voi verrata, on William Blake (1757 – 1827). Molemmat miehet olivat samankaltaisia peräänantamattomia persoonallisuksia, joille luomistyö oli paljon muutakin kuin ansiotyötä. Molemmat loivat omaa valtavan kokoista mytologista järjestelmäänsä ja piirsivät ihmishahmoja, joiden kyky ilmaista ideoita oli tärkeämpää kuin vartaloiden anatominen todennukaisuus.

Itseopiskeltu tyyli teki molemmista taiteilijoista yhtä aikaa sekä myöhempien sukupolvien jalustalle nostamia taiteilijoita että omana aikanaan syrjää sysättyjä kummajaisia. Molemmat kokivat viimeisinä vuosinaan nuorempien taiteilijoiden pidäkkeetöntä ihailua, mikä hieman helpotti heidän katkeruuttaan.

Kun kuulin Sarjainfon Kemi-spesiaalista, aloin hetimiten saada viljejä visioita siitä, että jossakin lehdessä olen nähnyt Kemin festareiden kuuluisan keulakuvan Heikki Porkolan jättiläiskokoisena Yhdistyneiden kansakuntien päämajarakennuksen katolla. Oli tietysti aivan mahdollista, että olin kuvitellut kaiken (minulla on aika vilkas mielikuvitus), mutta käytin muutaman seuraavan tunnin pölyisten lehtilaatikoiden läpikäyntiin...

...Kunnes vihdoinkin kaivoin esiin Marvel-julkaisun Monsters on the Prowl (suomeksi: Porkoloita liikkeellä) nume-

ron 28 vuodelta 1974. Tuo lehti julkaisi uusintoina Marvelin jättihirviösarjakuvia, jotka olivat alunperin ilmestyneet 1950-luvun lopussa ja 1960-luvun alussa mm. Strange Tales ja Tales of Suspense -lehdissä.

Tuolloin Comics Code -sensaasi oli voimissaan, mutta hirviölehdillä oli vielä kysyntää, joten tietysti niitä piti tuottaa. Jättihirviöiden käyttäminen oli siinä mielessä selvä valinta, että elokuvien puolella esim. King Kong ja Godzilla sisälsivät tarinoita enemmänkin tragediaa tai katastrofia kuin varsinaista perinteistä kauhua. Näissä sarjakuvissa Jack Kirby sai ensimmäisen kerran irrottautua tavanomaisen seikkailutarinan raameista ja paisutella ideoitaan mielin määrin. Hän kehitti uuden jättihirviön kerran kuussa ja Marvelin siirtyessä 1960-luvun alkupuolella julkaisemaan supersankarisarjakuvia saivat monet Kirbyn kehittelemistä sankareista tai superroistoista piirteitä noilta hirviöiltä. Paras esimerkki on tietenkin vihreä ihmemies HULK.

Kukapa muu kuin Jack Kirby olisi

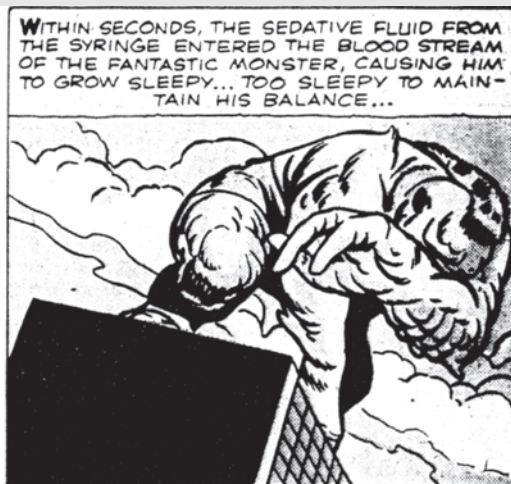
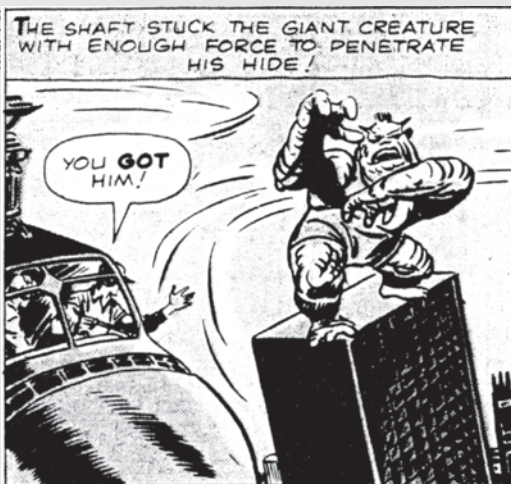
Monsteporcolo tervehtää festivaalivieraita.

kyennyt symbolisesti kuvaamaan H. Porkolan jättimäistä asemaa kulttuurihenkilönä – ja ennustamaan Porkolan valtakauden tulon – tarinassaan The Escape of Monsterozo! Ideat esiintyvät maailmassa tietenkin vain muutamina arkkityyppeinä, joiden piirissä tarinat muistuttavat suuresti toisiaan. Niinpä Monsterozon pako tietenkin lainaa King

Kongin loppuosaa. Avaruudesta Afrikkaan pudonneesta aluksesta löydetty jättihirviö kuljetetaan New Yorkin luonnontieteelliseen museoon, josta se tietenkin heti karkaa. Se tutkii paikkoja eläintarhassa, eikä kyynelkaasu saati sitten luodit pysäytä sitä. King Kongin tavoin se kiipeää korkealle (em. YK:n päämaja). Helikopterista ammuttu nukutusaine pudottaa olion veteen, mutta...

New Yorkin yläpuolelle ilmestyy massiivinen lentävä lautanen. Sieltä astuu esiin kaksi vielä paljon Monsterozoa suurempaa humanoidia. Monsterozo on pariskunnan pikku vauveli, joka oli vahingossa tippunut pelastuskapselissa emoaluksesta Maapallolle. Lopussa pikkuinen pääsee kotiin ja kaikki ovat onnellisia.

Kuinka Kirby on voinut nähdä tulevaisuuden Porkolan? Kuten Alan Moore selitti Eddie Campbellin lyhytikäiseksi jääneessä Egomania -lehdessä, idea-avaruus yhdistää kaikkien älyllisten olentojen tietoisuuksia, eikä se noudata ajan tai tilan normaaleja rajoituksia. Sen kautta voi nähdä mihin aikaan tahansa.

Porcolo joutuu väijytetyksi, mutta tämä ei ole loppu!

